

Tarcsay Zoltán

Kiderülés

Alétheia szeretett egy lépéssel a világ mögött maradni, ahonnan jól látszanak a barlang falán táncoló árnyékok. Igyekezett észrevétlen maradni, csapdába csalni a világ egy darabkáját, megfigyelni és leírni, mit művelnek a részecskék. Alétheia költő volt és tudós. Filozófus. Orákulum.

Már csak egy megbízható, de kissé bugyuta asszisztensre volt szüksége, aki csodálja, titokban szerelmes belé (de nem tudja jól titkolni), elvégzi helyette a munka unalmas részét, és esetleg feláldozza magát, ha kell. Jobb híján Wittgenstein töltötte be ezt a szerepet, aki minden igyekezete ellenére sajnos csak egy hörcsög volt, és ez gyakran hátráltatta asszisztensi feladatai végrehajtásában. Alétheia és Wittgenstein hosszú órákat töltöttek együtt nap mint nap, és roppant precizitással felügyelték világot, ezt az érzékeny és bonyolult kísérletet.

Sokan egyetértettek abban, hogy Alétheia hetedhét határon a legszebb huszonnégy vagy huszonhat éves pszichopata volt szabályos, kerek arcával, selymes fekete hajával és hullafehér bőrével; ártatlan volt és elesett, és főként képtelen volt megkülönböztetni a kényszerképzeteit a valóságtól. A zárt osztály ápolói személyzete (amely főleg férfiakból állt) a lábai előtt hevert. A két ügyeletes közül az egyik mindig őrködött a biztonsági szobában, és a kamerák képét figyelte, míg a másik Alétheia kegyeit kereste.

Alétheia már egy ideje figyelte a viselkedésüket és a szokásaikat, próbálta feltárni titkos mozgatórugóikat. A nevüket nem tudta, ezért adott nekik. Kerberosz mindig vicsorgott és folyt a nyála, legtöbbször ő ült a kamerák túloldalán, és ő nyitotta ki az ajtót a többieknek, például a bűdös szájú Kharübdisznek; a Hárpiák, akinek a szeme olyan volt, mintha aki a pokol fenekéről néztek volna kifelé egy nagyon kis lyukon át. Ekhinda hozta a reggelit, és mindig élvezettel beleköpött (jó esetben); a női személyzet tagjai közül ő volt a legfélelmetesebb, mert mindig kedvesen mosolygott. Aztán persze ott volt Szkülla, róla inkább ne is beszéljünk.

Hétfőnként Dr. Sz. T. (vagy ahogy Alétheia hívta, Oresztész) jött látogatóba. Elmeorvosnak adta ki magát, de Alétheia átlátott rajta: csak valami bérenc volt, akinek az a dolga, hogy itt tartsa ebben az Alvilágban. Jobbnak látta viszont, ha elmebetegnek tette magát, elvégre ebben állt Alétheia hatalma: mások tudatlanságában. És szerencsére mindenki rettentő ostoba volt.

– És hogy vannak azok a rémálmok? – kérdezte unottan Oresztész. – Legutóbb azt mondtad, hogy valami mitologikus tengeri szörny üldözött. Sok ilyen üldözős álmod van mostanában?

– Dehogyan – hazudta. Bár igaz, hogy nem álom volt. – Valami gyomorrontás lehetett.

– Majd én felállítom a diagnózist, engedelmeddel. Én vagyok az orvos, te pedig a beteg, vagy már megint elfelejtetted? Elmeséljem százezredszere is a történetedet? Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy tizenhét éves lány a hetedik kerületben.

- Tizenhat.

- *Tizennyolc.* Szóval ez a lány nagyon szeretett olvasni. Annyira szerette a történeteket, hogy egy idő után már meg sem tudta különböztetni őket a valóságtól. Egy szép napon aztán fogott egy nagy rozsdás kést, és beledöfte egy vénasszonyba, elvette a pénzét, és világgá ment, végül pedig feljelentette magát.

Legalábbis a lány ezt mondta a rendőröknek.

- A vénasszony pedig csodával határos módon túlélte, és megerősítette a lány vallomását. Aki utána még három különböző vallomást tett, és végül mindet visszavonta. Dr. Sz. T. (azaz az én) szakvéleményem alapján pedig elmeógyógyintézetbe küldték. Ahol azóta is boldogan él, ha meg nem halt. Igaz?

Alétheia nem válaszolt, csak zsírkrétával firkált valamit egy füzetbe.

- Most mit írsz?

Semmit sem írt. Csak érezni akarta a tollat a kezében, ahogy siklik a hegye a papíron. Ahogy nyomot hagy. Bármi is történt idebenn Alétheiával, annak soha semmi nyoma nem maradt. A zúzódások begyógyultak, tócsák felszáradtak. Mintha mindig minden így lett volna, mint most, ebben a pillanatban. A pillanat ezért egészen értéktelen árucikk volt idebenn. Idelenn, a Tartaroszban. Az egész élet egy végtelen, semmilyen pillanat volt, különböző mitologikus szörnyek társaságában.

- Mikor mehetek el? Ugye nemsokára?

- Már mint haza a nevelőanyádhoz, akit megpróbáltál megölni egy nagy rozsdás késsel?

- Csak... el. Például dolgozni.

Oresztész azzal a szokásos, jószágosnak tettetett, de átlátszóan gonosz mosollyal a szája sarkában megszorította a kezét.

- Hamarosan. Most már tényleg nemsokára.

Egy végtelen labirintusban menekült valami elől. Csak a morgását hallotta, a ragacos, ziháló morgását. Az a szőrös rettenet hamarosan előront, és ráveti magát, vagy széttépi, de mindenképp valami kellemetlen tervet forgat a fejében. Ő pedig csak fut majd tovább végtelenül, sosem tudva, hova, egyik zsákutcából a másikba. Jobban belegondolva nem is a Minotauros volt a szörny ebben az álomban, hanem a labirintus. Valamit jelképezhetett, de ez most nem volt idő alaposan átgondolni, mert fel kellett ébredni, mielőtt túl késő. Gyógyszeres álomból ébredni mindig olyan volt, mint egy kézzel felmászni egy nagyon hosszú és síkos kötélre, fejjel lefelé.

Hatalmas erőfeszítéssel kinyitotta a szemét. Zihált a hosszú kötélmászástól, és forgott vele a világ. Nyílt az ajtó. Megrázkódott.

- Látogató - vakkantott az ór, és türelmetlenül csörgette a kulcsomóját. - Öltözzél.

Ez rendkívüli esemény volt. Nyolc év alatt összesen egyszer jött látogatója, de akkor

is kiderült, hogy csak képzelte. De ez a látogató talán valódi volt, és tényleg látogatni jött, valami izgalmas és rejtélyes indokkal, és őt akarta látni, és majd felfed valamit, talán a múlttól, vagy a jövőről, valami tervet vagy prófeciát, aminek nagy jelentősége lesz, és mindent új fénybe helyez.

A pocakos, folyton nyáladzó Kerberosz végigvezette Alétheiát a folyosók végtelen útvesztőjén, néha eltévedt, visszafordult, mintha nem lett volna biztos az útvonalban, mert ő maga is örökre be volt ide zárva, hogy őrizze és ellássa nyállal az Alvilágot. Minden új folyosón volt egy félig kiégett, sercegő neonlámpa, de így is túl világos volt, Alétheia hunyorgott. Aztán megálltak egy ajtó előtt, ami ugyanolyan volt, mint a többi.

– Na – konstátálta Kerberosz, megtörölte a száját a kabátujjában, belökte Alétheiát egy kis szobába, aztán a szoba közepén levő székre bökött, és mikor Alétheia kedvetlenül helyet foglalt, a székhez láncolta, mint valami Prométheuszt, májastul, a madarak martalékául, és végül fújtatva távozott.

Ekkor belépett egy roppant szemüveges illető. Nem ez volt a lényeg benne, hogy szemüveges, de rendkívüli vastagságú és erősségű pápaszeme eltörpítette minden tulajdonságát. A szemüveges a szemüvegelességen kívül nagyon szigorú is volt (igaz ugyan, hogy ez talán a szemüvegelességéből és szemöldökráncolásából merített előítélet volt; mindenesetre illett hozzá). Arca csak annyit mozgott, amennyit mindenképp szükséges volt. Nem vakarózott, nem nyelt, még csak nem is pislogott. Mindent összevetve leginkább egy szemüveges, szemöldökráncoló terminátorra emlékeztetett.

– Maga a Léthey?

– A Léthey, ja.

A Terminátor arca rezzenéstelen maradt.

– Szóvicc?

– Afféle nyelvi humor.

A jövőből jött gyilkos robotgép most közelebb hajolt, egy könnyed mozdulattal levette a szemüvegét és fürkészőn Alétheia szemébe nézett élettelen és szemüvegtelen fotoreceptoraival. Alétheia dacosan meredt vissza rá.

– Komolyra fordítva a szót – folytatta az idegen, visszatéve rettenetes szemüvegét –, az általam képviselt szervezet magához hasonló jelentkezőket keres. Fiatal, életerős...

– Bolond...

– *Élénk fantáziájú*, művelt, jó képességű jelölteket, akiket nem tartanak vissza személyes kööttségek, és készek az intézmény szolgálatába állítani szépírói és dramaturgi tehetségüket. Úgy hívják: A Társaság.

– Milyen társaság? Talán valamilyen irodalmi intézmény? Vagy színi társulat?

– Az nem fontos.

Alétheia még nem volt biztos benne, hogy mindez valóban történik-e, vagy megint csak képzelődik, de mindenesetre tetszett neki ez a balladai homály. Még sosem volt állásinterjú, úgyhogy nem tudta pontosan, hogyan kellene viselkednie. Mindenesetre gyorsan végiggondolta

a lehetséges történetvázlatokat, hogy ki is ez a Terminátor és mi fán terem a Társaság (emberkereskedelem, kincsvadászat, cirkusz, párhuzamos valóságok, úrlények, időutazás). Belátta, hogy jelenlegi helyzetén aligha lehetne rontani. Végül kézfogásra nyújtotta a jobbját. – Mikor kezdhettek?

– Rögvest – bólintott helyeslőleg a Szemüveges, és röviden megszorította Alétheia kezét. – Jobb lesz, ha máris indulunk. Attól tartok, nem volt alkalmam hivatalosan engedélyt kérni – és még udvariasan hozzátette (legalábbis Alétheia így hallotta): – Jöjjön velem, ha élni akar.

A férfi felpattant, a falhoz lapult, és kinézett az ajtón. Megragadta Alétheia kezét, és maga után vonta. Végigszaladtak a folyosón, elkerülve a biztonsági kamerák ádáz keresztvívését. Rendületlenül közeledtek a kijáratához (legalábbis Alétheia remélte, mert fogalma sem volt, merre a kijárat). Mikor befordultak a sokadik sarkon, hirtelen megszólalt a sziréna. Mindenfelől lábdobogás hallatszott, különféle antik szörnyek hörgése és fogcsikorgatása. A Terminátor, akit ezek szerint a jók átprogramoztak, hogy neki segítsen, most elővette a fegyverét, és intett, hogy maradjon le, amíg ő elintézi az őröket. Három lövést hallott és néhány csontroppanással kísért hatalmas ütést. Alétheia kimerészkedett a fedezékből, hogy felzárkózzon, és kikerülte a szanaszét heverő csápos, sokfejű khimérákat.

A hangszóróból most megszólalt Oresztész dörgő szirénéneke.

– Léthey! Azt hiszed, kijutsz innen? Azt hiszed, odakint jobb lesz? Hogy odakint vár a valóság? Egyáltalán tudod te, mi az?

Erre Alétheia megtorpant, mert volt benne valami, hiszen honnan is lehetne tudni, hogy mi álmom és mi valóság, mi mítosz és mi történelem. De ekkor eszébe jutott, hogy ő most Orpheusz és Eurüdiké, és hogy nem szabad visszanézni az Alvilágba, csak menni kell előre, különben mindennek vége. Így hát csak ment, követte az ellenséggel egyre viaskodó kiborgot, akinek arcáról már valami félig letépte a bőrt, és most kilátszottak a fémesek belső részei – az aranygyapjú...

Már az előtérben voltak, körülöttük indák tekeregettek, mindenhol nyálkás szemgolyók pislogtak elő, kénes füst gomolygott ki a Tartarosz feneketlen bugyraiba nyíló emésztőgödrökből, és pokolbéli szörnyek minden elképzelhető és elképzelhetetlen változata vég nélkül özönlött feléjük. Alétheia röviden elgondolkodott, hogy most a konvenció szerint félni kellene-e, vagy például sírni, vagy sikítani. De nem volt idő elhatározni, mert épp a drámai tetőpontra voltak, amikor mindjárt összecsapnak fejük fölött a borzadály fekete hullámai, és valami végső hősi áldozatra van szükség a hajsza híján való happy endhez.

Rémülten látta, hogy sehol sem látja a kedves Terminátort, és ráébredt, hogy még egy telefonszámot sem adott neki, amin elérhetné a társaságot, és ha ki is jut az utcára, rögtön hívják majd a rendőrséget és a különböző kommandós osztagokat. És vajon odakint jobb lesz? És ott majd vár a valóság? Egyáltalán mi az?

Oresztész ekkor megjelent félelmetes testi valójában, kezében világító szigonnyal, és leginkább Poszeidónra hasonlított, ahogy egy legyintéssel feléjük sodorta a bűzlő, fekete áradatot, szája sarkában pedig ott rángott a kétszínű vigyor. A szemüveges robot (akinek a szemüvege útközben elveszett) utolsó erejével Dr. Sz. T-re vetette magát, pár másodpercnyi időt nyerve Alétheiának, aki letépte magáról a ráfonódó polipkarokat, és egy ugrással kint

termett. Visszanézve még látta, hogy odabent hű robot-megmentője kinyújtott hüvelykujjal lassan alámerül a fortyogó káoszba, majd az egész épületet nagy robajjal elnyeli a föld.

Alétheia zihálva a földre rogyott, mint aki rémálomból ébred. Zsebkendőjét keresett, hogy megtörölje a homlokát, de a zsebében csak egy gyűrött papírfecni volt, rajta pedig egy ismeretlen telefonszám (persze nyilván egyetlen számot sem ismert).

– Hát így történt, szóról szóra – fejezte be az elbeszélést Alétheia, egy írnok a sarokban pedig még buzgón jegyzetelt egy roppant vastag, szinte végtelen könyvbe. A Szerkesztőségben volt (legalábbis egy felirat szerint), még fehér intézeti ruhában, alig egy órával a történetek után. Izzadt volt, koszos, fáradt, de nyolc (vagy több) éve először – szabad.

A körülötte állók elragadtatva tapsoltak. Csupa barátságos és intelligens ember. Volt ott egy idősebb, roppant elegáns és makulátlan modorú úrihölgy, bizonyos Héloïse, egy kifinomult, bár kissé reszelős hangú éltes úr, talán valami gróf, két jóvágású fiatalember, egy jóltáplált antikvárius, aki valamit rágcsált, talán csokit, és Alétheiát a Wittgenstein hörcsögre emlékeztette.

(Jeszus, a Wittgenstein hörcsög! Vajon mi történt vele?)

Nem győzték dicsérni, ahogy teleszövi irodalmi és popkulturális utalásokkal a szöveget, ahogy keveri a stílusokat, ahogy a véletlenül felbukkanó motívumok átveszik az uralmat az elbeszélés felett, és ahogy könyörtelenül elbánik a főszereplőkkel.

– Csodálatos! Hogy maga micsoda tehetség! Léthey, igaz? Már rengeteget hallottunk magáról – búgott a nő.

– Igen. Léthey Éva.

– Isten hozta a Társaságban, Éva. Máris munkába tudna állni? Mondja csak, volt már szerelmes? No csak azért kérdezem, mert van itt ez a megbízható, de kissé bugyuta fiú, aki majd csodálja, és titokban szerelmes lesz önbe, elvégzi a munka unalmas részét, és végül feláldozza magát, ha kell. Ez a lényeg: az áldozat.

– És ki ez az áldozat?

– Bizonyos Földes Máté.